

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

от

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. АПРИЛ 2020 Г.

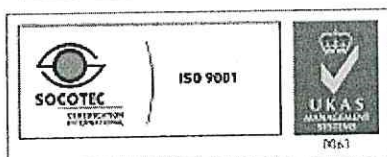
1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец април е 2 049 млн. м³. Стойността му е с 34% по-голяма от стойността за предходния месец и с 62% по-голяма от стойността за месец април 2019 г.

През изминалия месец средномесечните водни количества на по-голяма част от наблюдаваните реки са под средномногогодишните стойности за месец април. С водни количества по-големи от средномесечните за април са реките във водосборите на р. Арда и р. Марица (Източнобеломорски басейн) и р. Речица и р. Струмешница (Западнобеломорски басейн).

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец април е 598 млн. м³, което е със 7% по-малко от предходния месец и с 13% повече от този за месец април 2019 година. В периодите 3-6, 14-16 и 20-23 април в резултат на валежи се повишиха нивата на реките в басейна. По-значителни повишения са регистрирани в периода 3-6 април във водосборите на: р. Огоста - до 44 см при с. Бутан, р. Искър - с до 81 см по основната река при с. Ореховица и с до 72 см на притока ѝ р. Лесновска при с. Мало Бучино, р. Осъм - с до 67 см при с. Изгрев и р. Янтра с до 31 см при с. Каранци. Повишения на речните нива в басейна, в резултат на валежи бяха регистрирани и в периодите 14-16 април - с до 30 см на р. Джулюница при с. Джулюница и 20-23 април - с до 50 см на р. Искър при с. Ореховица. През месец април всички реки от басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец април е 63 млн. м³ - с 2% по-малко спрямо предходния месец и с 14% по-малко от обема за месец април 2019 година. През изминалия месец речните нива в по-голяма част от реките останаха без съществени изменения. В резултат на валежи, в периода 3-6 април,

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

повишения са регистрирани на нивата на южните черноморски реки - с до 24 см на р. Факийска при с. Зидарово и на р. Ропотамо при с. Веселие и с до 68 см на р. Велека при с. Граматиково. През месец април всички реки от басейна със средномесечни водни количества под месечните норми.

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец април е 1 071 млн. м³, което е с 94% повече от предходния месеци със 139% повече от месец април 2019 година. По-значителни повишения на речните нива, в резултат на валежи, бяха регистрирани в периода 3-април във водосбора на: р. Арда по основната река (от 100 см до 317 см) и в притоците ѝ р. Елховска (с до 65 см), р. Черна (с до 67 см), р. Върбица (от 169 см до 397 см), р. Перперешка (с до 141 см), р. Крумовица (с до 329 см) и р. Големица (с до 91 см); р. Марица по основната река (от 86 см до 171 см) и в притоците ѝ р. Луда Яна (с до 132 см), р. Банска (с до 167 см), р. Харманлийска (с до 297 см). През месец април реките във водосбора на р. Тунджа и р. Марица в горното си течение при с. Радуил и гр. Белово и притоците ѝ р. Чепинска, р. Тополница, р. Вълча и р. Сазлийка са били със средномесечни водни количества под месечните норми, в останалата част от басейна средномесечните водни количества са били над нормите за април.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец април е 317 млн. м³ - с 19% повече от март и с 52% повече спрямо април 2019 година. По-значителни повишения на речните нива, в резултат на валежи, бяха регистрирани в периода 3-6 април във водосбора на р. Места по основната река (с до 89 см) и на р. Струма по основната река (от 34 см до 47 см) и в притока ѝ р. Струмешница (с до 44 см). През месец април реките Речица и Струмешница са били със средномесечни водни количества над месечните норми, в останалата част от басейна средномесечните водни количества са били под нормите за април.

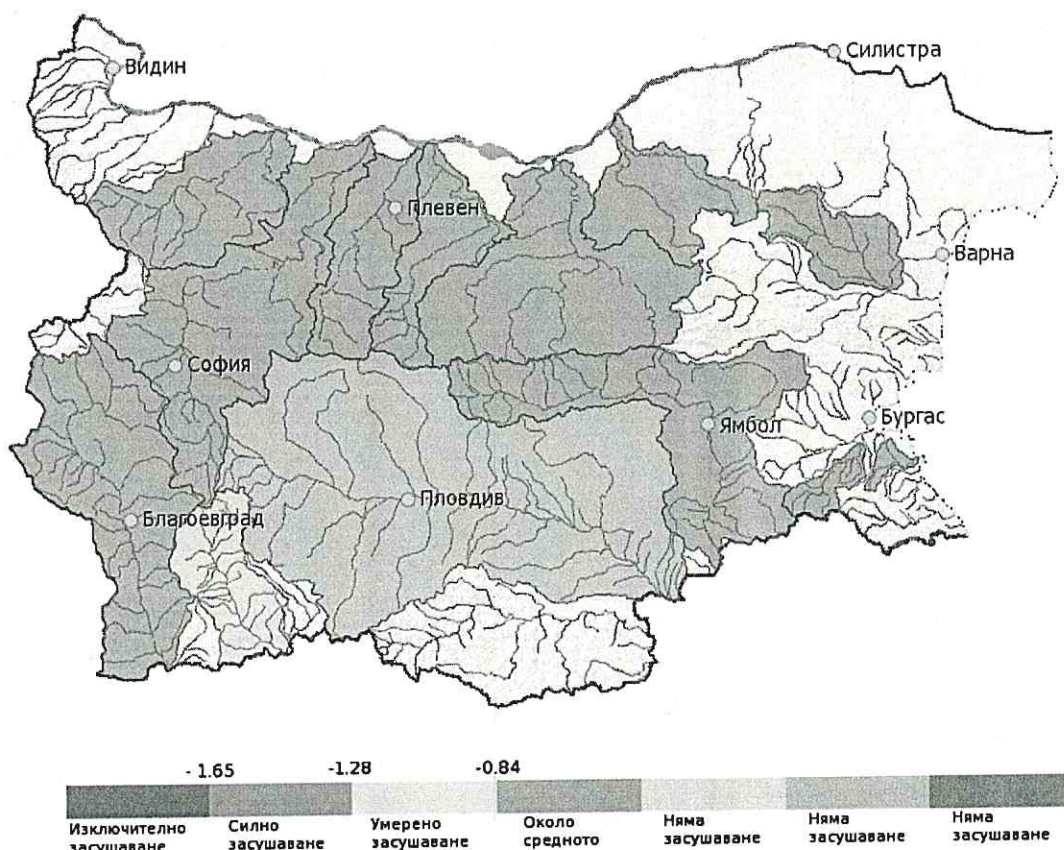
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за месец април на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са с между 65% и 79% под месечните норми и са със стойности по-ниски спрямо предходния месец.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ SRI

НИМХ ежемесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец април 2020 г. индексите са, както следва:

- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом, Провадийска, Факийска, Ропотамо, Тунджа и Струма;
- във всички други поречия на страната няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. АПРИЛ 2020 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. м³, което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;

- За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им.

Сумата от наличните в тях завирени обеми към 30 април 2020 г. е 4 268,3 млн. м³ и представлява 65,9% от сумата на общите им обеми. В края на месец април 2019 г. този процент е бил 66,8%. *Сумарният завирен обем към 30 април 2020 г. е с 0,9% по-малък от обема към 30 април 2019 г. и с 4,4% по-голям спрямо обема към 31 март 2020 г.*

През месец април преливат: яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира и яз. „Боровица“ като преливните количества не създават предпоставки за наводнения и/или опасност за населението и инфраструктурата в района.

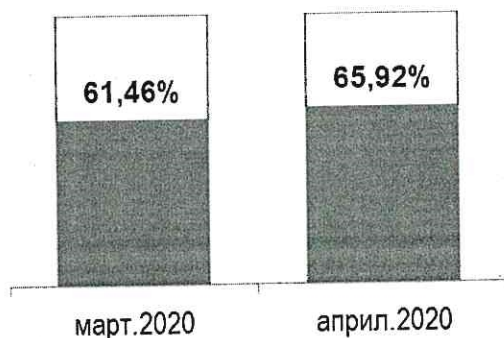
В края на месеца със 100% запълване е яз. „Среченска бара“, със запълване над 90% са язовирите „Боровица“, „Пчелина“, „Въча“, „Кричим“ и „Розов кладенец“.

Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

За периода 31.03.2020 - 30.04.2020 г. наличният завирен обем в язовирите се е увеличил с 288,9 млн.м³.

Наличните завирени обеми в язовирите, в края на месец април, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 68,8% от общия им обем;
- за напояване – 47,1% от общия им обем;
- за енергетика – 79,4% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири за изминалите четири месеца на 2020 година, може да се направи следната приблизителна оценка:

- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Бели Искър“, „Сопот“, „Ясна поляна“, „Белмекен“-„Чаира“, „Голям Беглик“-„Широка поляна“, „Въча“, „Тракиец“, „Кърджали“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“, „Пчелина“ и „Дяково“;

- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Искър“, „Огоста“, „Среченска бара“, „Горни Дъбник“, „Александър Стамболийски“, „Христо Смирненски“, „Ахелой“, „Тополница“ „Домлян“, „Пясъчник“, „Батак“, „Доспат“, „Боровица“, и „Студена“;

- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Рабиша“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Камчия“, „Порой“, „Копринка“, „Жребчево“, „Малко Шарково“, „Асеновец“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 30 април 2020 г. е 1 031,6 млн. м³, което представлява 68,8% от общия им обем и е с 2,2% по-голям от обема към 31 март 2020 г. и е с 5,9% по-малък спрямо обема към 30 април 2019 г.

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 75,7%, яз. „Бели Искър“ – 30,8%, яз. „Среченска бара“ – 100%, яз. „Христо Смирненски“ – 83,4%, яз. „Йовковци“ – 80,1%, яз. „Тича“ – 51,2%, яз. „Камчия“ – 67,6%, яз. „Ясна поляна“ – 87,7%, яз. „Асеновец“ – 39,9%, яз. „Боровица“ – 99,8%, яз. „Студена“ – 51,6% и яз. „Дяково“ – 59,0%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец април хидрометеорологичната обстановка в страната не е налагала активиране на оперативното звено.

В Национален координационен център, част от който е Центъра за управление на водите, ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по приложение № 1 на Закона за водите, правят се анализи на притока и оттока на водите им. Събира се ежедневна информация от дружествата, които осъществяват техническата експлоатация на комплексните и значими язовири въз основа, на която се изготвят ежедневно бюлетини. При необходимост се изменя месечния график за разпределение на водите и се извършва извънреден контрол за изпълнение на предписанията.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. АПРИЛ 2020 г.

МОСВ предприема мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоподаване от язовирите по приложение № 1 на Закона за водите, с процент на запълване под 50%, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

- С изменение на месечния график за месец април са отпуснати допълнително 0,300 млн. м³ вода от язовир „Студена“, на „Водоснабдяване и канализация“ ООД - Перник, за обезпечаване на питейно-битовото водоснабдяване, тъй като налягането от новоизградения водопровод не може да преодолее това от язовир „Студена“ и е необходимо да бъде променен начина на използване на системата.

- Заявените от „ВиК“ ООД Перник водни количества за месец април са 300 000 м³ от язовир „Студена“ и 780 000 м³ от от яз. „Бели Искър“, прехвърлени от яз. „Белмекен“, като с отпуснатите допълнително 0,300 млн. м³ вода за питейно-битово водоснабдяване, разрешените за използване обеми от яз. „Студена“ възлизат на 0,600 млн. м³ или общо 1 380 000 м³ за питейно битово водоснабдяване на гр. Перник.

- Предвид наличните данни в МОСВ за реално използвани води от яз. „Студена“ за питейно-битово водоснабдяване на град Перник, през 2018 г. и 2019 г., в месеците в които не е налаган режим на ограничено водоподаване, ВиК оператора е ползвал около 1,000 млн. м³/ месечно - като за месец юли 2018 г. са използвани 971 000

м³, а за месец април 2019 г. – 966 000 м³. Разрешените за м. април 2020 г. количества от 1,380 млн. м³, надвишават реално ползваните количества вода от ВиК оператора в условията на постоянно водоподаване през 2018 и 2019 г.

- Предвид високия санитарен минимум на **язовир „Тича“** /с % на запълване към 31.03.2020 г. - 52,3%/, с цел гарантиране на питейно-битовото водоснабдяване, с месечния график са отпуснати водни обеми за питейно-битово водоснабдяване на градовете Шумен, Велики Преслав и Търговище, в съответствие с реално използваните през предходните месеци и за осигуряване на минимално допустим отток в реката след язовира. Не са разрешени водни маси за производство на електроенергия. Не са разрешени заявените води за напояване.

- Във връзка с указания на МОСВ за предприемане на мерки за редуциране на лимита за напояване, поради ниския обем в язовира и осигуряване на питейно-битовото водоснабдяване, МЗХГ ни уведомява, че са предприети действия за намаляване на количествата и годишния лимит за напояване от язовира е редуциран на 16,0 млн. м³, с цел обезпечаване на поливен сезон 2020 г.

- С изменение на месечния график за месец април са отпуснати 0,700 млн. м³ вода за напояване от яз. „Тича“, в т.ч. водни количества за първоначално завиряване и поддържане на водно ниво в канала. Изменението е във връзка с постъпило искане за спешна необходимост от отпускане на водни маси от язовир „Тича“ за напояване на култури, отглеждани в НС „Виница“. Предвид ниския обем в язовира и реално постъпилия приток, който е по-малък от разхода, водоподаването за напояване е ограничено, като заявеното количество е редуцирано наполовина, с цел обезпечаване на приоритетно водоземане за питейно-битово водоснабдяване

- С условията при които се утвърждава месечния график, отново е указано на ВиК дружествата, чрез компетентните институции, да потърсят възможности за стартиране на програма от мерки за включване на нови и рехабилитация на стари водоизточници за алтернативно водоснабдяване, както и за намаляване на загубите по мрежата, с цел акумулиране на води в язовира за гарантиране на питейно-битовото водоснабдяване и предстоящия напоителен сезон.

- Предвид ниския обем в **язовир „Асеновец“** /с процент на запълване към 31.03.2020 г. – 35,6%/, с месечния график за м. април са отпуснати водни обеми в размер на 0,500 млн. м³ за питейно-битово водоснабдяване. „Водоснабдяване и канализация“ ООД Сливен, изпълнява направените от МОСВ указания за ползване на алтернативни източници за осигуряване на необходимите количества за питейно-битови нужди, в следствие на което се наблюдава увеличение на общия обем в язовира.

- С цел увеличаване на обема на **язовир „Дяково“**, не е разрешено ползване на водни обеми за промишлени цели и електропроизводство. С месечния график са разрешени водни обеми за осигуряване на питейно-битово водоснабдяване от „ВиК Дупница“ ЕООД, и от „Кюстендилска вода“ ЕООД, за питейно-битово водоснабдяване на „ТЕЦ Бобов дол“, за питейно-битово водоснабдяване на „Ай Ви Пи Комършъл“ и за пожарогасене и за допълване на противопожарната система на „Балканфарма-Дупница“ АД. Във връзка с предприетите мерки язовира повишава нивото си и в края на месец април е с процент на запълване 59%.

- Предвид ниския обем на **язовир „Ястребино“** (към 31.03.2020 г. - с процент на запълване 31,59%), са отпуснати единствено водни обеми в размер на 0,025 млн. м³ за питейно-битово водоснабдяване на гр. Антоново.

- С изменение на месечния график за м. април 2020 г. са отпуснати допълнителни водни обеми от яз. „Белмекен“ за електропроизводство, с цел осигуряване на достатъчно свободен обем за поемане на очакван приток и недопускане преливане на язовира.

- С изменение на месечен график за април 2020 г. за язовир „Батак“ е променен периода за извършване на разрешените ремонтни дейности, през който е планирано пълно спиране на ВЕЦ „Пещера“ и ВЕЦ „Алеко“. За яз. „Копринка“ са отпуснати енергийно непереработени водни обеми, с цел обезпечаване извършването на водолазен оглед. С цел акумулиране на водни маси в язовир „Ахелой“ за обезпечаване на поливен сезон 2020 г. определеният обем от 2,450 млн. м³ за яз. „Ахелой“ отпада, предвид приключването на аварийния ремонт на отклонението на основния изпускател и основния ремонт на затворния орган на основния изпускател.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществената от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири за месец април е констатирано следното:

- Установено е, че монтираното измервателното устройство на МВЕЦ „Цонево“ не отчита натрупаните ползвани количества, като за неуведомяване за възникнала неизправност на измервателното устройство на основание чл. 194а, ал. 3 от Закона за водите, на „Вестел 2002“ ООД ще бъде съставен АУАН

- Установено е изпускане на водни обеми за екологични нужди над разрешените с месечния график на яз. „Домлян“ - изпуснати 311 040 м³, при разрешени в месечния график 160 000 м³. За констатираното нарушение ще да бъде наложена административнонаказателна мярка.

- Установено ползване на вода от страна на Кюстендилска вода“ ЕООД за ПБВ на с. Пастра, без действащо разрешително, издадено по реда на Закона за водите. За установеното, на дружеството ще бъде наложена санкция по реда на ЗВ, в сроковете по ЗАНН.

- Установено е превишение на ползваните водни обеми от страна на ВиК ООД Перник от яз. „Студена“, за което на дружеството ще бъде съставен Акт за установяване на административно нарушение по Закона за водите.

Предприети административно-наказателни действия през месец април за констатирани нарушения от предходни месеци:

- съставен АУАН на „В и К“ ООД – гр. Сливен за ползване на водни обеми от яз. „Камчия“ над разрешените количества, с режимен график за месец февруари

- съставен АУАН на „НЕК“ ЕАД - язовир „Студен кладенец“ за ноември 2019 г.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ
Министър на околната среда и водите

